

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA**

Evidenčné číslo: 102006/B/2023/36145173622894340

**COOKIES A PRÁVNA REGULÁCIA
ICH SPRACÚVANIA**

Bakalárska práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA**

**COOKIES A PRÁVNÁ REGULÁCIA
ICH SPRACÚVANIA**

Bakalárska práca

Označenie práce: Bakalárska práca

Študijný program: Biznis a marketing

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra obchodného práva

Vedúci záverečnej práce: JUDr. Michal Hutta, PhD.

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som bakalársku prácu vypracoval samostatne a v zozname použitej literatúry som uviedol všetky zdroje, ktoré boli v bakalárskej práci použité.

Bratislava, 2023

.....

ABSTRAKT

PATÓCS, Xavér: *Cookies a právna regulácia ich spracúvania*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná Fakulta; Katedra marketingu. – Vedúci záverečnej práce: JUDr. Michal Hutta, PhD. – Bratislava: OF, 2023, počet strán 48

Záverečná práca je vypracovaná na tému Cookies a právna regulácia ich spracúvania. Cieľom záverečnej práce je analyzovať národnú a európsku právnu reguláciu súborov cookies z pohľadu ochrany osobných údajov a ochrany súkromia návštevníkov internetových stránok a používateľov aplikácií. V online svete sú cookies nevyhnutnou súčasťou nášho života. Súbory cookies sú spravidla malé textové súbory, ktoré sú vytvárané webovým serverom a ukladané do koncového zariadenia používateľa internetu prostredníctvom jeho internetového prehliadača. Súbory cookies slúžia predovšetkým k zisťovaniu údajov o používateľoch internetu. V ďalšej časti je charakterizovaná metodika záverečnej práce a jej ciele. Tretia kapitola obsahuje vlastný výskum zameraný na to, ako prevádzkovatelia webových stránok a aplikácií zareagovali na zmenu právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách.

Kľúčové slová:

Súbory cookies, ochrana súkromia, informačná bezpečnosť, osobné údaje, GDPR, cookies tretích strán.

ABSTRACT

PATÓCS, Xavér: *Cookies and legal regulation of their processing*. – University of economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of Marketing. – Supervisor of the final thesis: JUDr. Michal Hutta, PhD. – Bratislava: OF, 2023, number of pages 48

The final thesis is prepared on the topic of Cookies and the legal regulation of their processing. The aim of the final thesis is to examine the national and European legal regulation of "cookies" files from the point of view of personal data protection and privacy protection of website visitors and application users. In the online world, cookies are an essential part of our lives. Cookies are small text files that are created by a web server and stored in the end device of the Internet user through his Internet browser. Cookies are primarily used to collect data about Internet users. In the next part, the methodology of the final work and its goals are characterized. The third chapter contains our own research focused on how the operators of websites and applications reacted to the change in the legal regulation governing the conditions for the use of cookies in Slovakia according to Act no. 452/2021 Coll. on electronic communications.

Key words:

Cookies, privacy protection, information security, personal data, GDPR, third-party cookies.

Pod'akovanie

Rád by som pod'akoval všetkým, ktorí ma podporili pri písaní tejto práce. Moja vďaka patrí predovšetkým vedúcemu bakalárskej práce JUDr. Michalovi Huttovi, PhD. za odborné vedenie, konzultácie, trpezlivosť a návrhy k práci.

Obsah

Úvod	7
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	8
1.1 Súbory cookies.....	8
1.2 Druhy súborov cookies a účel ich používania	11
1.3 Právna regulácia súborov cookies	15
1.3.1 Právna regulácia súborov cookies v Európskej únii	15
1.3.2 Právna regulácia súborov cookies v Slovenskej republike	24
2 Cieľ a metodika práce a metóda skúmania	27
3 Výsledky práce a diskusia	29
3.1 Charakteristika vzorky	29
3.2 Analýza výsledkov dotazníkového prieskumu	31
Záver	40
Zoznam použitej literatúry	43

Zoznam skratiek

EÚ – Európska únia

Smernica ePrivacy – Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách)

Všeobecné nariadenie GDPR – Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)

DPC – Írska komisia pre ochranu údajov

ICO – Úrad komisára pre informácie

CSA – Dotknutý dozorný orgán

EDPB – Európsky výbor pre ochranu údajov

Úvod

Súbory cookies sa stali dôležitou súčasťou používania internetu. Jedna z najčastejších metód na zber údajov používateľa webových stránok je použitie súborov cookies. Tieto informácie môžu zhromažďovať na rôzne účely ako napríklad zapamätať si predvoľby používateľov alebo analyzovať efektívnosť webových stránok, profilovanie používateľov na personalizáciu reklám a marketingových stratégií na základe aktivít používateľov. Súčasne si však veľa prevádzkovateľov webových stránok nedá záležať na korektnom technickom spracovaní súborov cookies a dokumentov o ochrane osobných údajov podľa právnych regulácií. Tieto porušenia často ostávajú nepovšimnuté na dlhé obdobie. Z tohto dôvodu je potrebné zaoberať sa problémami súvisiacimi s používaním súborov cookies. Používanie súborov cookies webovými stránkami používateľov často vystavuje riziku ohrozenia ich osobných údajov a často neprimeraným spôsobom zasahujú do ich súkromia. Súbory cookies sa nezriedka využívajú na rôznu škálu škodlivých aktivít. Z toho vyplýva nevyhnutnosť vyvíjať stále efektívnejšie riešenia na detekciu ich zneužitia, správnu manipuláciu, ako aj informovanie koncového používateľa o skutočnostiach, ktoré so sebou tieto dáta prinášajú. Zhromaždené informácie môžu obsahovať osobné údaje používateľa webových stránok, čím sa zasahuje do ich práva na ochranu osobných údajov.

V prvej kapitole popisujeme históriu súborov cookies, ako sa v začiatkoch používali súbory cookies, charakterizujeme rôzne typy súborov cookies, aké typy poznáme a podľa čoho sa rozdeľujú. Z pohľadu dôležitosti ochrany súkromia a osobných údajov v digitálnom prostredí, použitie súborov cookies a podobných technológií je obmedzené platnou právnou úpravou. V tejto práci sa venujeme národnej právnej regulácii súborov cookies a európskej právnej regulácii súborov cookies, a to z pohľadu ochrany osobných údajov a ochrany súkromia používateľov webových stránok.

V druhej kapitole definujeme hlavný cieľ a vedľajšie ciele, ktoré sú potrebné pre dosiahnutie hlavného cieľa záverečnej práce.

V tretej kapitole záverečnej práce analyzujeme ako prevádzkovatelia webových stránok a aplikácií zareagovali na zmenu právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách na základe vlastného výskumu formou dotazníka.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 Súbory cookies

Cookies sú nevyhnutné textové súbory, ktoré webové stránky ukladajú v zariadení používateľa. Niektoré súbory cookies sú nevyhnutné počas návštevy webových stránok, ale niektoré nie sú nevyhnutné a predstavujú zraniteľnosť pre súkromie používateľov. Slúžia ako pamäťový nástroj a sú schopné rozpoznať online správanie jednotlivca a zapamätať si aktivity na webových stránkach. Súbory cookies ako nevyhnutná súčasť prehliadania webových stránok pomáhajú webovým vývojárom a správcom webových stránok poskytovať používateľom personalizované reklamy a pre návštevníkov osobnejšie a pohodlnejšie využitie webových stránok. Súbory cookies umožňujú webovým stránkam zapamätať si používateľa, prihlasovacie údaje, obsah nákupných košíkov, informácie z prehľadávania a súkromné informácie používateľa. Či už sa používateľ rozhodne spravovať súbory cookies jednotlivo podľa typu alebo ako celok, nastavenia prehliadača používateľa budú vždy dostupné.

Webové stránky môžu používať súbory cookies dvojakým spôsobom, a to buď ako súbory cookies relácie alebo ako trvalé súbory cookies. Hlavným využitím trvalých súborov cookies je sledovanie používateľov webových stránok a ich aktivít. Google a Facebook týmto spôsobom zaznamenávajú aktivitu používateľov za účelom zlepšenia prispôsobenia používateľskej skúsenosti. Vždy, keď sa návštevník vráti na stránku pomocou trvalého súboru cookies, zaregistruje všetky zopakované návštevy a aktivity používateľa, ktoré vykonal počas návštevy. Súbory cookies taktiež používajú webové stránky na prezentovanie rôzneho obsahu spojeného s vyhľadávaním používateľa. Ďalším spôsobom, ako prevádzkovatelia webových stránok používajú súbory cookies, je zhromažďovanie údajov za účelom analýzy. Programy na analýzu webových stránok, ako je napríklad Google Analytics, pri vypočítavaní štatistiky výkonnosti stránok tiež používajú súbory cookies. Ide o nástroj, pomocou ktorého dokážu vlastníci webových stránok zistiť, ako návštevníci našli ich stránky, koľkokrát používateľ navštívil danú stránku a aké akcie vykonal počas svojej návštevy webovej stránky. Súbory cookies sa bežne používajú aj pri automatizovanom zacielení reklám, pri ktorom sa reklamy zobrazujú používateľom na základe ich predchádzajúcich aktivít na webových stránkach. Napríklad WordAds umiestňuje reklamy

na každý blogový príspevok a prispôsobuje reklamy používateľov na základe údajov zhromaždených súborom cookies. [1.]

Cookies sa používajú na zaznamenávanie voľby používateľa, ako napríklad položky pridané do nákupného košíka v internetovom obchode alebo môžu zaznamenať aktivitu používateľa počas prehľadávania, napríklad kliknutia na virtuálne tlačidlá, prihlásenie alebo zaznamenávanie stránok, ktoré používateľ navštívil. Môžu tiež ukladať informácie o používateľovi, ako sú mená, adresy, heslá alebo čísla kreditných kariet. V úvode Všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR) sú súbory cookies (odst. 30) definované ako online identifikátory, ktoré môžu zanechávať stopy, ktoré v kombinácii s jedinečnými identifikátormi získanými zo serverov môžu použiť na vytvorenie profilov fyzických osôb a na ich identifikáciu, a preto sú považované za osobné údaje. [2.] Uvedená definícia sa však nevzťahuje na všetky druhy používaných súborov cookies.

Základným pravidlom týkajúceho sa súborov cookies je, že webové stránky musia informovať návštevníkov o tom, aké súbory sa na danej webovej stránke používajú, musia vysvetliť, čo sú súbory cookies a získať súhlas používateľa na uloženie súboru cookies na jeho koncovom zariadení. Súhlas používateľa musí byť vždy jednoznačný, slobodný, konkrétny a informovaný. Používateľ musí rozumieť, aké údaje dovoľí webovým stránkam použiť.

Vznik a história súborov cookies

Názov cookie – sušienka – vymyslel programátor webového prehliadača Mosaic, Lou Montulli. Bol odvodený od modelu „magic cookie“ (magický koláčik), čo je balík údajov, ktoré program prijíma a posiela späť a používajú ho programátori Unixu. Zatiaľ čo všeobecná amnézia webu bola v 90. rokoch vždy známym obmedzením platformy, komerčné spoločnosti nakoniec prinútili tím Netscape vytvoriť spôsob, ako problém vyriešiť. Už vtedy sa hovorilo o použití tohto rodiaceho sa média ako platformy pre obchod. Dobrým príkladom je elektronický obchod Amazon. Špecifickým prípadom použitia súborov cookies, o ktorom vtedy diskutovali, bol model nákupného košíka. Tento model je nám v súčasnosti už dobre známy, ktorý spočíva v tom, že potom čo vložíme vybranú položku, ktorú chceme kúpiť do nákupného košíka sa táto položka v nákupnom košíku uloží. V lete 1994, keď Montulli zvažoval rôzne spôsoby, ako vytvoriť trvalú používateľskú reláciu bez toho, aby sa vzdal prílišného súkromia, použil softvérový trik zo starého manuálu k operačným systémom, ktorý čítal pred niekoľkými rokmi. Použil metódu na odovzdávanie

informácií tam a späť medzi používateľom a systémom, nazývanú „magický koláčik“. Prvá verzia prehliadača, ktorý podporoval súbory cookies, bola verzia 0.9 beta Mosaic Netscape vydaná 13. októbra 1994. Verejnosť sa o súboroch cookies dozvedela, keď o nich 12. februára 1996 uverejnil článok denník Financial Times. [4.]

Zatiaľ čo Montulliho riešenie vytvorilo elegantný „sandbox“, ktorý zachoval individuálny vzťah medzi používateľom a webovou stránkou, ktorú navštívil, malo jednu kritickú zraniteľnosť, ktorá nevyplývala ani tak z architektúry súborov cookies, ako zo spôsobu webu spracovávať obrazové súbory. Keď používateľ navštívi webovú stránku a jej server odošle späť odpoveď a hypertextový prenosný protokol (HTTP) so súborom cookies, prehliadač priradí tento súbor cookies k doméne servera. Toto sú súbory cookies prvej strany.

Pod vedením nového startupu DoubleClick so sídlom v New Yorku, ktorý je dnes súčasťou spoločnosti Google, sa zistilo, že pomocou týchto obrázkových súborov môžu sledovať používateľov. Keď používateľ navštívi stránku športových novín, môže zo športového servera dostať súbor cookies, ktorý mu umožní nepretržité prehliadanie aktuálnych novín, ale taktiež môže používateľ prijať súbory cookies zo samostatného servera, ktorý dodal reklamný banner alebo neviditeľnú grafiku vloženú na stránku, ktorú používateľ navštívil čisto za účelom sledovania. Ak všetky tieto obrázky a reklamné bannery smerovali späť na rovnaký server, zrazu bolo možné sledovať jednotlivých používateľov, keď sa pohybovali po webe, pokiaľ navštevovali stránky, ktoré sa spoliehali na rovnaký reklamný server. Reklamné spoločnosti na začiatku používali túto techniku na sledovanie používateľov, ktorí si danú reklamu pozreli. Každého používateľa zaznamenali iba raz. Nakoniec však súbory „cookies tretích strán“, ako sa im začalo hovoriť, umožnili druh hlbokého zacielenia reklamy, ktoré sa stalo dominantným obchodným modelom vyhľadávania správ a sociálnych médií. [5.] Keď dnes človek navštívi webovú stránku a uvidí reklamy na dovolenky v Turecku niekoľko dní po tom, čo na Googli vyhľadal informácie o letisku v Antalyi, tak sú to súbory cookies tretích strán, ktoré umožňujú takúto cielenú reklamu. Časom tento nepatrný úryvok kódu, ktorý Lou Montulli napísal v roku 1994, inšpiroval veľké časti medzinárodnej regulácie, ako je napríklad smernica EÚ o elektronickom súkromí z roku 2009, ktorá prinútila poskytovateľov webu získavať od používateľov súhlas pred inštaláciou súborov cookies do svojich počítačov, alebo nedávne obmedzenia spoločnosti Apple týkajúce sa cookies tretích strán, čo zasadilo značnú ranu reklamnému biznisu Facebooku a prispelo k zníženiu ich trhovej kapitalizácie o 100 miliárd

dolárov. Mnoho ľudí verí, že Trumpova prezidentská kampaň a aj Brexit by v prieskumoch verejnej mienky v roku 2016 zlyhali, keby cielená reklama, ktorú umožnili súbory cookies tretích strán, nemala taký silný vplyv na populárnu mienku. Zároveň však súbory cookies a dokonca aj súbory cookies tretích strán umožnili vývoj webových stránok, ktorý má jednoznačne pozitívny charakter. Web bez trvalých používateľských relácií by bol značne okliešteným a nesmierne frustrujúcim médiom. [4.]

1.2 Druhy súborov cookies a účel ich používania

Na webových stránkach môžu byť používané dve skupiny súborov cookies, ktoré sa nazývajú súbory cookies relácie (dočasné súbory cookies) a trvalé súbory cookies. Súbory cookies relácie sú dočasné súbory cookies, ktoré sa ukladajú zvyčajne v zariadení používateľa webových stránok dovtedy, kým používateľ stránku neopustí. Trvalý súbor cookies na rozdiel od súborov cookies relácie zostane v koncovom zariadení používateľa webových stránok oveľa dlhšie, alebo kým ho sám neodstráni zo svojho zariadenia. Doba, po ktorú trvalé súbory cookies zostanú v zariadení používateľa, bude závisieť na dobe trvania alebo životnosti príslušného súboru cookies. [6.]

Súbory cookies relácie

Súbory cookies relácie umožňujú prevádzkovateľovi webovej stránky prepojiť aktivity užívateľa vtedy, keď užívateľ otvorí okno prehliadača. Po zatvorení prehliadača sa všetky súbory cookies relácie vymažú. Súbory cookies relácie sú špecifické pre server, ktorý nemožno odovzdať žiadnemu inému počítaču, než je ten, ktorý súbory cookies vygeneroval. Najprv server vytvorí ID relácie, jedinečné identifikačné číslo, ktoré je náhodne vygenerované, a tým dočasne uloží súbory cookies relácie. Tento súbor cookies ukladá informácie, ako je vstup používateľa a aktivitu používateľa v rámci webovej stránky, ktorú navštívil. Bez týchto súborov cookies by bola história prehliadania stránok u konkrétnej osoby vždy prázdna. Každým kliknutím, ktoré návštevník urobí, by ho webová stránka, ktorú už navštívil, považovala za úplne nového návštevníka. [7.]

Súbory cookies relácie spadajú pod kategorizáciu nevyhnutne potrebných súborov cookies podľa Všeobecného nariadenia GDPR, ktoré je platné v Európskej únii. Nevyhnutne potrebné súbory cookies, ako sú súbory cookies relácie, sú vždy vyňaté z požiadaviek na udelenie súhlasu návštevníka webovej stránky podľa GDPR. [2.]

Nevyhnutne potrebné súbory cookies sú potrebné pre navigáciu na webovej stránke a používanie jej funkcií. Bez nich nie je možné používať základné služby, ako je prihlásenie na webovú stránku alebo pridávanie položiek do nákupného košíka. Keďže súbory cookies relácie nastavuje webová stránka ako prvú stranu a sú potrebné na sledovanie navigácie návštevníka na webovej stránke a zapamätanie si vstupov používateľov, nevyžadujú si súhlas podľa všeobecného nariadenia GDPR. Webové stránky môžu nastaviť súbory cookies relácie na zariadení používateľa bez súhlasu, ale mali by používateľovi poskytovať informácie o tom, čo tieto súbory cookies robia a prečo sú potrebné. Zvyčajne používateľom poskytujú informácie prostredníctvom bannerov súhlasu so súbormi cookies.

Ilustrácia, ako fungujú súbory cookies relácie:

Obrázok 1 Fungovanie súborov cookies relácie

Zdroj: <https://www.cookieyes.com/blog/session-cookies/>

Dobrým príkladom toho, ako fungujú súbory cookies relácie, je online nakupovanie. Keď človek nakupuje online, môže sa kedykoľvek odhlásiť a pri opätovnom prihlásení bude mať vďaka súborom cookies relácie všetko, čo dal do nákupného košíka pred odhlásením.

naďalej k dispozícii. V konečnom dôsledku súbory cookies relácie pomáhajú pri aktivite na internete tým, že si zapamätajú aktivitu používateľa a ich platnosť vyprší, akonáhle webovú stránku zatvorí.

Trvalé súbory cookies

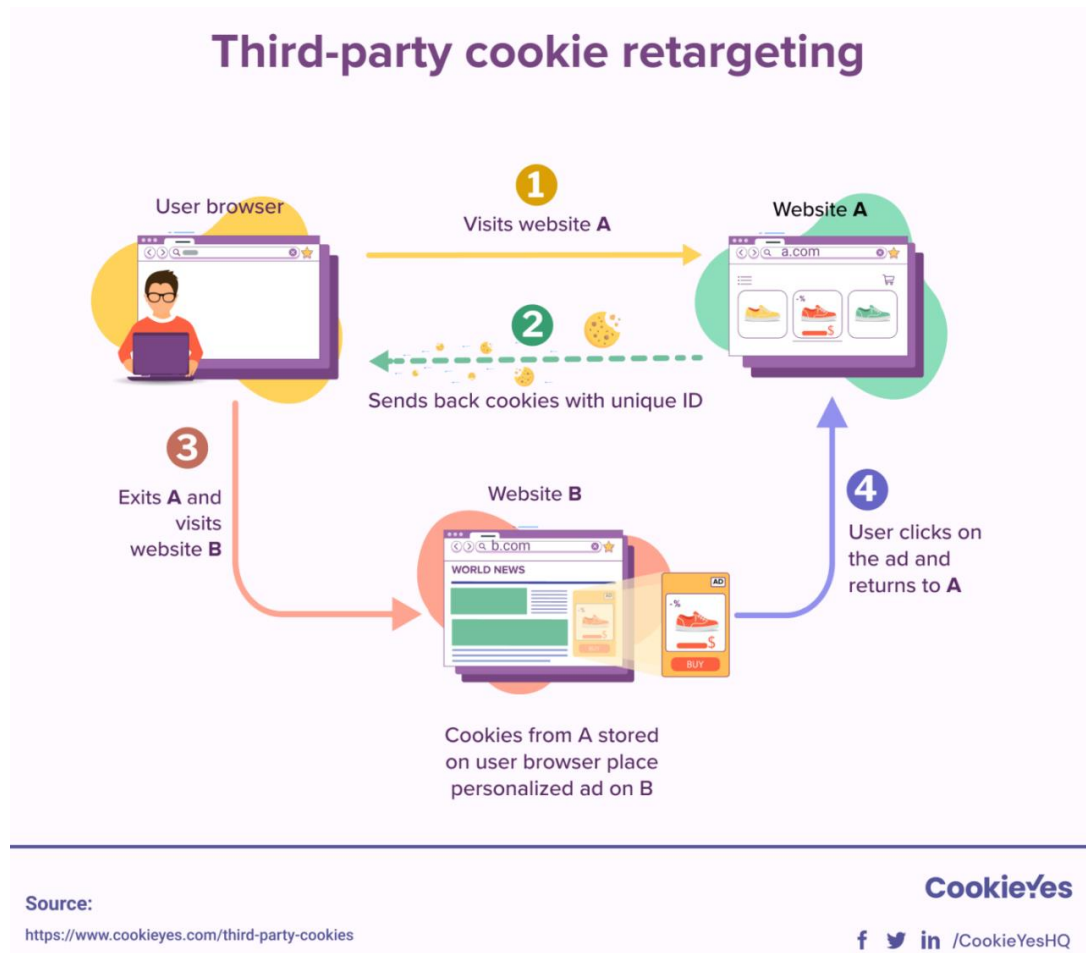
Trvalé súbory cookies sú súbory cookies, ktoré sú uložené v zariadení používateľa podstatne dlhší čas. Tieto súbory cookies sú na pevnom disku používateľa uložené (zvyčajne) dlhú dobu. Časová os súborov cookies sa bude líšiť podľa dátumu vypršania platnosti. Po dátume vypršania platnosti sa však súbory cookies odstránia spolu so všetkými nastaveniami, ktoré si návštevník prispôbil. Trvalé súbory cookies rozpoznávajú používateľov a pamätajú si ich nastavenia prehliadača alebo preferencie. Takto si počítače pomáhajú a ukladajú prihlasovacie údaje užívateľa, výber jazyka, predvoľby ponuky, interné zložky. Webové stránky zvyčajne uprednostňujú dlhú životnosť, aby ich používatelia mohli čo najlepšie využiť podľa svojich preferencií. [8.]

Súbory cookies môžu byť rozdelené aj podľa toho, ako boli vytvorené a z akého servera sa súbory cookies dostávajú do internetového prehliadača používateľa. Podľa strany môžu byť súbory cookies rozdelené na súbory cookies prvých strán a súbory cookies tretích strán. [9.]

Cookies tretích strán

Súbory cookies tretích strán, označované aj ako sledovacie súbory cookies, zhromažďujú údaje na základe online správania používateľa. Súbory cookies tretích strán sú generované a umiestňované do zariadenia používateľa inou webovou stránkou, než tou, ktorú používateľ navštevuje. Tieto súbory cookies, ktoré sledujú záujmy, polohu, vek používateľa a trendy vyhľadávania a zhromažďujú informácie, aby mu obchodníci mohli poskytovať ciele reklamy, sa nazývajú aj reklamné alebo sledovacie súbory. Reklamné alebo sledovacie súbory cookies používajú webové stránky na sledovanie aktivít a správania online používateľov, aby im mohli poskytovať prispôbené reklamy. Sledovacie súbory cookies sú súbory, ktoré sú vo webovom prehliadači používateľa nastavené buď webovou stránkou, na ktorej sa nachádza, alebo treťou stranou. Súbory cookies tretích strán sledujú online správanie používateľa, t. j. zhromažďujú jeho údaje, ako sú kliknutia, nákupné preferencie, špecifikácie zariadenia, poloha a história vyhľadávania. Tieto údaje pomáhajú pri cielej reklame webových stránok. Tieto typy súborov cookies majú často trvalý charakter a zvyčajne ich do prehliadača používateľa inštalujú tretie strany. [10.]

Ilustrácia, ako fungujú súbory cookies tretích strán:

Obrázok 2 Fungovanie súborov cookies tretích strán

Zdroj: <https://www.cookieyes.com/blog/third-party-cookies/>

Sledovaním internetových aktivít používateľa a poskytovaním cielených reklám sú cookies tretích strán užitočným pomocníkom pre obchodníkov, ale používateľom internetu sa môžu zdať otravné a rušivé, alebo dokonca môžu mať dojem, že narušajú ich súkromie, pretože ich profilujú. Preto by mal mať používateľ možnosť ich zablokovať. Súbory cookies tretích strán sa vytvárajú pri návšteve webovej stránky, ktorá obsahuje prvky z iných stránok, ako sú obrázky alebo reklamy tretích strán. Ak si napríklad používateľ na webovej stránke prehrá video vložené z YouTube, server YouTube nastaví na jeho zariadení súbory cookies. Tieto súbory cookies sledujú preferencie používateľov a navrhujú podobné videá, keď opätovne navštívia YouTube.

Súbory cookies prvej strany

Súbory cookies prvej strany ukladá do prehliadača používateľa webová stránka alebo doména, ktorú používateľ navštívil. Tieto druhy súborov cookies sa nastavujú pre účely, ako je zhromažďovanie analytických údajov, zapamätanie si možností prehliadania, ako sú nastavenia jazyka alebo polohy, a vykonávanie iných činností, ktoré zlepšujú používateľov zážitok z prehliadania. Súbory cookies prvej strany môžu napríklad identifikovať vracajúcich sa návštevníkov, takže pri opakovaných návštevách nemusia na prihlásenie používať používateľské meno a heslo. Príkladom súboru cookies prvej strany je, keď sa používateľ prihlási na webovú stránku elektronického obchodu, ako je Amazon. Webový prehliadač v procese odošle požiadavku, používateľ komunikuje priamo s Amazonom. Webový prehliadač uloží tento dátový súbor do počítača používateľa.

Ak by boli súbory cookies hostiteľskej domény zablokované, používateľ by sa pri každej návšteve musel prihlásiť a pri nakupovaní online by si nemohol kúpiť viacero položiek, pretože po každej pridanej položke by sa košík resetoval. Údaje zo súborov cookies prvej strany poskytujú webovým stránkam a inzerujúcim spoločnostiam možnosť prispôbiť reklamy podľa aktivity používateľov na webových stránkach [11.]

1.3 Právna regulácia súborov cookies

Z právneho hľadiska je najdôležitejšou klasifikáciou pre súbory cookies ich rozdelenie na súbory cookies prvej strany a tretej strany. Súbory cookies prvej strany (first-party) sú nevyhnutné pre používanie webovej stránky, pretože ich hlavnou funkciou je rozpoznať návštevníka ako jednotlivca. Sú ukladané priamo navštívenými webovými stránkami [12]. V praxi ich koncový používateľ zvyčajne neblokuje. Nie je na nich cielené žiadne riešenie proti sledovaniu alebo nastavenie ochrany osobných údajov z dvoch hlavných dôvodov. Prvým dôvodom je skutočnosť, že bez nich je obsah mnohých webových stránok nedostupný. Druhým dôvodom je, že sú prospešné pre koncového užívateľa, pretože umožňujú napríklad automatické prihlásenie, rýchlejšie zobrazenie stránok alebo prispôbenie obsahu webovej stránky [13]. Z tohto dôvodu sa označujú aj ako funkčné alebo technické cookies.

1.3.1 Právna regulácia súborov cookies v Európskej únii

Niektoré súbory cookies sa považujú za online identifikátory v zmysle všeobecného nariadenia GDPR a môžu zanechávať stopy, ktoré sa najmä v kombinácii s jedinečnými

identifikátormi a inými informáciami získanými zo serverov môžu použiť na vytvorenie profilov fyzických osôb a na ich identifikáciu. Všeobecné nariadenie GDPR, ktoré je právnym aktom Európskej únie a ktorý schválil Európsky parlament a Rada (EÚ), ustanovuje ochranu osobných údajov fyzických osôb v členských štátoch EÚ. Má 88 strán a obsahuje 99 článkov a 173 odôvodnení. Nariadenie sa vzťahuje na každého bez ohľadu na to, kde sa nachádza a spracúva osobné údaje fyzických osôb, ktoré získal na území alebo z územia Európskej únie. Aj keď webová stránka nemá sídlo v EÚ, ale má používateľov z členských štátov EÚ, musí podniknúť potrebné kroky, aby bola v súlade so Všeobecným nariadením GDPR. Rovnako sa týka aj tých, ktorí analyzujú správanie užívateľov webových stránok a aplikácií, ako sú bankové inštitúcie, zdravotníctvo, verejná správa, e-shopy. Pokuty za nedodržiavanie nariadenia môžu dosiahnuť až 4% z celkového obratu prevádzkovateľov spracúvajúcich osobné údaje alebo 20 miliónov eur podľa toho, ktorá suma je vyššia [2]. Kvôli porušeniu predpisov týkajúcich sa používania súborov cookies bolo v Európe sankcionovaných pokutami niekoľko veľkých spoločností, ako Google vo výške 150 miliónov eur, Facebook vo výške 60 miliónov eur a Microsoft dostal pokutu tiež vo výške 60 miliónov eur. Odkedy sa dňa 25. mája 2018 začalo Všeobecné nariadenie GDPR uplatňovať, internetové spoločnosti čelia prísnejším pravidlám, ktoré ich zaväzujú požiadať používateľov o súhlas pred používaním súborov cookies a to pred ich používaním [14].

Prvotným pravidlom pri spracúvaní je štandardná ochrana osobných údajov. Povinnosťou každého prevádzkovateľa je počas spracúvania osobných údajov prijať adekvátne technické a organizačné opatrenia. Takýmto opatrením sa myslí napríklad pseudonymizácia, ktorú čl. 4 ods. 5 Všeobecného nariadenia GDPR vymedzuje ako spracúvanie osobných údajov takým spôsobom, aby osobné údaje už nebolo možné priradiť konkrétnej dotknutej osobe bez použitia dodatočných informácií. Takéto opatrenia musia zabezpečiť napríklad aj to, aby osobné údaje neboli voľne dostupné neobmedzenému okruhu fyzických osôb (článok 25 Všeobecného nariadenia GDPR).

Osobné údaje by podľa bodu 39 odôvodnenia Všeobecného nariadenia GDPR mali byť predmetom spracúvania len v prípadoch, kedy účel spracúvania nie je možné dosiahnuť odlišnými nástrojmi. Pokiaľ však iné prostriedky spracúvania nie sú, potom musia byť osobné údaje spracovávané minimálne a zákonným spôsobom, spravodlivo a transparentne podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Všeobecného nariadenia GDPR. Zásada transparentnosti podľa bodu 39 odôvodnenia Všeobecného nariadenia GDPR, spočíva v tom, že informácie týkajúce sa spracúvania osobných údajov (ako napríklad identita prevádzkovateľa alebo účel

spracúvania) sú pre dotknutú osobu ľahko dostupné, jasne a výstižne napísané a zrozumiteľné. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. b) Všeobecného nariadenia GDPR, jednotlivé účely spracúvania osobných údajov musia byť počas ich zhromažďovania jasne vymedzené a legitímne.

Ďalšou zásadou je minimalizácia údajov, tzn. obmedzenie rozsahu spracúvania osobných údajov len na relevantné a nevyhnutné minimum potrebné k danému účelu (čl. 5 ods. 1 písm. c) Všeobecného nariadenia GDPR). Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby sa osobné údaje neuchovávali dlhšie, než na nevyhnutnú dobu potrebnú k účelu spracúvania. S tým súvisí ďalšia požiadavka, aby osobné údaje boli správne a aktuálne (čl. 5 ods. 1 písm. d) Všeobecného nariadenia GDPR).

Prevádzkovateľ má preto povinnosť pravidelného preskúmavania. Po vypršaní účelu spracúvania má zabezpečiť opravu alebo výmaz nesprávnych údajov. Prevádzkovateľ je ďalej povinný predchádzať nielen neoprávnenému alebo nezákonnému spracúvaniu osobných údajov, ale i ochrániť ich pred náhodnou stratou, zničením, či poškodením, a to predovšetkým adekvátne zvolenými technickými a organizačnými opatreniami.

Povinnosti prevádzkovateľa podľa nariadenia GDPR

Všeobecné nariadenie GDPR ukladá prevádzkovateľovi webovej stránky niekoľko povinností. Jednou z nich je povinnosť prevádzkovateľa postupne odstrániť súbory cookies do 13 mesiacov od ich posledného využitia. Podľa čl. 17 Všeobecného nariadenia GDPR oprávňuje fyzickú osobu docieľiť u prevádzkovateľa vymazanie osobných údajov. Tento článok je medzi verejnosťou známy aj ako právo na zabudnutie (angl. right to be forgotten).

Ďalšou povinnosťou prevádzkovateľa pri spracúvaní cookies je podľa čl. 35 ods. 1 posúdenie vplyvu na ochranu údajov. To sa vyžaduje v prípade, ak je v priebehu spracúvania vysoko pravdepodobné, že to povedie k vysokému riziku pre práva a slobody používateľa.

Informačné lišty sa rozšírili najmä po účinnosti Všeobecného nariadenia GDPR a dnes už sú bežne využívané prevádzkovateľmi webových stránok.

Výnimky z udelenia súhlasu s používaním súborov cookies

Výnimky sa vzťahujú predovšetkým na technické (funkčné) cookies, ktoré hrajú dôležitú úlohu napríklad pri správnom zobrazení webovej stránky. Nezasahujú do súkromia používateľa a zároveň neslúžia napríklad na marketingové účely, pretože nemajú potenciál profilovať používateľov. Úrad pre ochranu osobných údajov súbory cookies, ktoré sú nevyhnutné k fungovaniu webovej stránky a ktoré zároveň nevyžadujú informovaný súhlas, rozdeľuje nasledovne[15]:

- cookies pre vstup užívateľa (angl. user-input cookies): používajú sa napríklad formou nákupného košíka k sledovaniu položiek, ktoré si užívateľ zvolil zakliknutím;
- autentizačné cookies: používajú sa k identifikácii užívateľa po prihlásení napríklad do internetového bankovníctva;
- cookies pre bezpečnosť používateľa (angl. user centric security cookies): slúžia napríklad k rozlíšeniu opakovaných neúspešných pokusov o prihlásenie na webovú stránku;
- cookies multimedialných prehrávačov pre reláciu (angl. flash cookies): slúžia k uchovaniu technických údajov potrebných k prehrávaniu video alebo audio obsahu;
- cookies pre uverejnenie obsahu prostredníctvom sociálnych plug-in (angl. social plug-in content sharing cookies): umožňujú používateľom sociálnych sietí šíriť obsah, ktorý sa im páči, so svojimi priateľmi na sociálnych sieťach.

Súhlas dotknutej osoby a podmienky jeho udelenia

Článok 5 ods. 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES o súkromí a elektronických komunikáciách (tzv. Smernica ePrivacy) vyžaduje, aby webové stránky pri spracúvaní osobných údajov ich používateľov prostredníctvom súborov cookies získali od nich ako tzv. dotknutých osôb súhlas s ich spracúvaním, ktorý bude mať náležitosti súhlasu podľa Všeobecného nariadenia GDPR. Článok 4 ods. 11 Všeobecného nariadenia GDPR definuje požiadavky na udelenie súhlasu dotknutou osobou. Súhlas udelený dotknutou osobou podľa Všeobecného nariadenia GDPR musí byť:

- slobodný,
- konkrétny,
- informovaný a

- a jednoznačný.
- **Slobodný súhlas používateľa** bude daný vtedy, ak bude mať skutočnú možnosť voľby nad prijímaním alebo odmietnutím používania súborov cookies. Dotknutá osoba nebude mať skutočnú možnosť voľby vtedy, ak bude k súhlasu nútená, alebo bude znášať negatívne dôsledky v prípade, ak súhlas neposkytne. Ak má byť udelenie súhlasu súčasťou nezmeniteľných obchodných podmienok, tak nebude sa takýto súhlas tiež považovať za súhlas, ktorý bol udelený slobodne. Podobne sa súhlas nebude považovať za slobodný, ak dotknutá osoba nemôže odmietnuť alebo odvolať svoj súhlas bez toho, aby jej to spôsobilo nepriaznivé následky. Všeobecné nariadenie GDPR berie ohľad aj na nepomer medzi postavením prevádzkovateľa a dotknutej osoby.

Na to, aby bol súhlas poskytnutý slobodne, prístup k službám a funkciám nesmie byť podmienený súhlasom užívateľa so súbormi cookies. Súhlas sa nebude považovať za poskytnutý slobodne, ak proces, resp. postup získavania súhlasu neumožňuje dotknutým osobám poskytnúť samostatný súhlas s jednotlivými spracovateľskými operáciami osobných údajov napriek tomu, že by to bolo v konkrétnom prípade vhodné. [16]

- **Informovaný súhlas používateľa** znamená, že používateľ by mal byť informovaný o tom, čo sú súbory cookies a aké sú účely použitia súborov cookies, ktoré sa nachádzajú na webovej stránke. Používateľ častokrát býva oboznámený s podmienkami služby v oznámení o súhlase so súbormi cookies, ktoré však obsahuje len krátke vysvetlenie, prečo webová stránka súbory cookies používa, ale zvyčajne neposkytuje žiadne konkrétne informácie. Používateľ musí byť pred udelením súhlasu informovaný o svojom práve na odvolanie svojho súhlasu. Odvolanie súhlasu však nebude mať retroaktívne účinky, a teda neovplyvní zákonnosť spracúvania založeného na súhlase poskytnutom pred jeho odvolaním [18]. Európsky výbor na ochranu údajov zastáva názor, že na získanie platného súhlasu sú potrebné aspoň tieto informácie, ktoré je potrebné poskytnúť používateľovi ako dotknutej osobe vopred [19]:
 - informácie o identite prevádzkovateľa,
 - informácie o účele všetkých spracovateľských operácií, na ktoré sa požaduje súhlas,

- informácie aké údaje sa budú získavať a spracúvať,
- informácie o možnosti odvolať súhlas,
- informácie o typoch súborov cookies a ich funkciách,
- informácie o tom, kto prevádzkuje súbory cookies na webovej stránke,
- informácie o dobe uchovávaní súborov cookies odo dňa udelenia súhlasu,
- informácie o tom, či získané súbory cookies budú poskytnuté aj tretím stranám.

Sprostredkovatelia nemusia byť podľa požiadaviek na poskytnutie súhlasu vymenovaní, ale v súlade s článkami 13 a 14 Všeobecného nariadenia GDPR budú musieť prevádzkovatelia poskytnúť úplný zoznam príjemcov alebo kategórií príjemcov vrátane sprostredkovateľov. EDPB na záver poznamenáva, že v závislosti od okolností a súvislostí prípadu môže byť potrebných viac informácií, ktoré umožnia dotknutej osobe skutočne pochopiť dané spracovateľské operácie. [16]

Pracovná skupina pre ochranu osobných údajov zriadená podľa článku 29 smernice 95/46/ES ilustruje príklady súborov cookies, na ktoré sa nevzťahuje žiadna výnimka z požiadavky informovaného súhlasu, a to nasledovne:

- súbory cookies pre sledovanie prostredníctvom sociálnych plug-in (angl. social plug-in tracking cookies): sociálne plug-in moduly možno, okrem poskytovania služieb, ktoré si užívatelia vyslovene vyžiadali (napríklad uverejnenie obsahu na sociálnu sieť užívateľom), aplikovať aj na sledovanie jednotlivcov naprieč webovými stránkami pre účely, ako je napríklad reklama zameraná na správanie používateľa;
 - súbory cookies pre reklamu tretích strán vrátane cookies slúžiacich pre operačné účely reklamy tretích strán, ako napríklad obmedzovanie frekvencie, finančná dokumentácia reklamy, alebo prieskum trhu; a
 - súbory cookies pre analytiku prvej strany (angl. first party analytics): využívajú nástroje pre meranie návštevnosti webovej stránky a zároveň pri dodržovaní určitých záruk, ako napríklad dostatočná informovanosť, anonymizácia údajov alebo možnosť užívateľa sa zberu informácií jednoducho vyhnúť, preto pre ochranu údajov predstavujú obmedzené riziko.
- **Konkrétny súhlas používateľa** znamená, že súhlas dotknutej osoby musí byť poskytnutý na „jeden alebo viaceré konkrétne“ účely používania súborov cookies, ako aj to, že dotknutá osoba má možnosť voľby vo vzťahu ku každému z nich.

Cieľom požiadavky, že súhlas musí byť „konkrétny“, je zabezpečiť určitý stupeň kontroly zo strany používateľa a transparentnosti pre dotknutú osobu.

Podľa článku 5 ods. 1 písm. b) Všeobecného nariadenia GDPR získaniu platného súhlasu vždy predchádza stanovenie konkrétneho, výslovne uvedeného a legitímneho účelu zamýšľanej spracovateľskej činnosti.

Súhlas je potrebné si vyžiadať na konkrétne účely, napríklad pre výskum alebo na marketingové účely. Prevádzkovateľ musí používateľa informovať:

- o konkrétnom účele použitia údajov a o tom, aké súbory cookies sa budú na webovej stránke používať,
 - o definícii jasných podmienok použitia súborov cookies.
- **Jednoznačný súhlas používateľa** je vyhlásenie dotknutej osoby alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon, čo znamená, že musí byť vždy poskytnutý prostredníctvom aktívneho prejavu vôle alebo vyhlásenia. Musí z neho byť zrejmé, že dotknutá osoba poskytla súhlas s konkrétnym spracúvaním údajov.

Prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby dotknutá osoba mala možnosť odvolať svoj súhlas tak jednoducho, ako ho poskytla, a to kedykoľvek. Všeobecné nariadenie GDPR neurčuje, že poskytnutie a odvolanie súhlasu sa musí vždy urobiť prostredníctvom toho istého kroku. [17]

Ilustrácia, ako získavajú webové stránky súhlas na používanie súborov cookies:

Vážime si vaše súkromie

Naša spoločnosť a naši partneri uchovávať alebo prístupujú k informáciám v zariadeniach, napríklad k súborom cookies, a spracúvajú osobné údaje, ako sú jedinečné identifikátory a štandardné informácie, ktoré zariadenie posiela na účely opísané nižšie. Súhlas s vyššie uvedeným spracúvaním zo strany našej spoločnosti a našich partnerov môžete poskytnúť kliknutím na príslušné tlačidlo. Skôr než súhlas poskytnete, môžete kliknutím jeho poskytnutie odmietnuť alebo si preštudovať podrobnejšie informácie a zmeniť svoje prednostné nastavenia. Vaše prednostné nastavenia sa budú vzťahovať len na túto webovú lokalitu. Zoberť na vedomie, že na niektoré formy spracúvania vašich osobných údajov nepotrebujeme váš súhlas, proti takémuto spracovaniu však máte právo namietat'. Ak sa vrátite na túto stránku alebo navštívite naše zásady v oblasti ochrany súkromia, môžete kedykoľvek zmeniť svoje prednostné nastavenia.

ODMIETNUŤ VŠETKO PRIJAŤ VŠETKO

Uchovávanie a/alebo prístup k informáciám na zariadení	VYPNÚŤ >
Výber základných reklám	VYPNÚŤ >
Vytvorenie profilu personalizovaných reklám	VYPNÚŤ >

PARTNERI OPRÁVNENÝ ZÁUJEM **ULOŽIŤ A ZATVORIŤ**

Obrázok 3 Získavanie súhlasu na používanie súborov cookies

Zdroj: Cookies a pravidlá ich spracúvania od 1.2.2022 | Podnikajte.sk

Keď hovoríme o online súkromí, tak od uplatňovania Všeobecného nariadenia GDPR sa súbory cookies stali stredobodom záujmu. Skôr, než Európska únia kodifikovala normy upravujúce ochranu osobných údajov do Všeobecného nariadenia GDPR, tak stanovila pravidlá na kontrolu používania súborov cookies v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách).¹

Smernice sú súčasťou sekundárneho práva EÚ. Prijímajú ich inštitúcie EÚ v súlade primárnym právom EÚ. Po prijatí na úrovni EÚ ich členské štáty EÚ transponujú a stanú sa súčasťou vnútroštátneho práva v členských štátoch. Každý členský štát vytvorí vlastné právne predpisy, v ktorých si určí, ako sa tieto pravidlá budú uplatňovať. Na rozdiel od nariadení, ktoré sú v členských štátoch po nadobudnutí účinnosti priamo aplikovateľné, smernica takýto priamy účinok v členských štátoch nemá. Smernice sa najskôr musia transponovať do vnútroštátneho práva, až potom sú v jednotlivých členských štátoch uplatniteľné. Bežná transpozícia znamená, že ustanovenia uvedené v smernici sú povinné

¹ (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37)

(záväzné) pre členský štát a musia sa transponovať do právneho poriadku členského štátu vo svojej podstate. Transpozícia s možnosťou voľby znamená, že ustanovenie uvedené v smernici je povinné (záväzné) a musí sa transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky vo svojej podstate, ale v samotnom texte obsahuje viac možností na jeho transpozíciu. Napríklad smernica ustanovuje povinnosť členských štátov vypracovať správy týkajúce sa určitej činnosti. Transpozícia podľa uváženia (dobrovoľná) znamená, že ustanovenie uvedené v smernici sa môže, ale nemusí, transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky. Napriek tomu pri Všeobecnom nariadení GDPR došlo aj k jeho transpozícii zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov [20].

Všeobecné nariadenie GDPR dopĺňa smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách a rozširuje niektoré jej požiadavky. Smernica nadobudla účinnosť v roku 2002 a bola zmenená a doplnená v roku 2009 a 2021. Jej najvýznamnejší vplyv sa prejavil vo využívaní bannerov na udelenie súhlasu s používaním súborov cookies na webových stránkach. Ide o právny akt, ktorý vyžaduje, aby webové stránky získali súhlas od používateľov pred ukladáním, používaním alebo získavaním súborov cookies zo zariadenia používateľov. Výnimkou sú iba nevyhnutne potrebné súbory cookies, tzv. funkčne (technické) cookies. Smernica upravuje ochranu osobných údajov a ochranu súkromia v sektore e-mailového marketingu, minimalizácie údajov a používania cookies na webových stránkach. Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB) je zodpovedný za presadzovanie smernice o súkromí a elektronických komunikáciách v súvislosti so súbormi cookies.

Podľa článku 5 ods. 3 smernica stanovuje usmernenia pre informácie uložené v koncovom zariadení používateľa. Stanovuje, že webové stránky môžu nastavovať súbory cookies, ale najprv musia poskytnúť jasné a jednoznačné informácie o účeloch súborov cookies, ktoré sú ukladané na koncovom zariadení používateľa. [20]

Pred nadobudnutím účinnosti smernice o súkromí a elektronických komunikáciách ukladala väčšina webových stránok súbory cookies do prehliadača používateľa často bez jeho súhlasu alebo vedomia.

Návrh nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rešpektovaní súkromného života o ochrane osobných údajov v elektronických komunikáciách a o zrušení smernice 2002/58/ES (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách), ktorý má nahradiť smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách kladie požiadavky na súhlas

pred spracovaním akéhokoľvek druhu údajov používateľa, vrátane súborov cookies. Vlastník webovej stránky bude povinný [19]:

- zobrazíť banner súborov cookies pri prvej návšteve používateľa na webovej stránke.
- informovať používateľov o súboroch cookies, ktoré webová stránka používa a aké sú účely súborov cookies.
- poskytnúť používateľovi možnosť prijať alebo odmietnuť súbory cookies.
- získať súhlas od používateľov na používanie súborov cookies.
- blokovat' súbory cookies tretích strán, kým používateľ nedá výslovný súhlas s ich používaním.
- uchovať súhlasy so súbormi cookies na preukázanie súladu v prípade, že webová stránka podlieha regulačnej kontrole.
- poskytnúť používateľom ľahko prístupnú možnosť odvolať súhlas s používaním súborov cookies.

Nariadenie zruší a nahradí smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách a bude lex specialis k všeobecnému nariadeniu GDPR [22]. Upraví dôvernú elektronickú komunikáciu, internetu vecí (IoT), metadát, súhlasu so súbormi cookies a zhromažďovaním údajov na marketingové účely. Konečný návrh nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách bol zverejnený vo februári 2021 a očakáva sa, že vstúpi do platnosti v roku 2023.

1.3.2 Právna regulácia súborov cookies v Slovenskej republike

Právny rámec upravujúci podmienky používania súborov cookies na Slovensku predstavuje zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách [23].

Zákon o elektronických komunikáciách do slovenského právneho poriadku implementoval Smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018). Zákon priniesol aj niektoré zmeny v oblasti priameho marketingu.

Podľa § 109 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách každý, kto ukladá alebo získava prístup k informáciám uložených v koncovom zariadení používateľa, je na to oprávnený iba ak dotknutý používateľ udelil preukázateľný súhlas. To nebráni technickému uloženiu údajov alebo prístupu k nim, ktorých jediným účelom je prenos alebo uľahčenie

prenosu správy prostredníctvom siete, alebo ak je to bezpodmienečne potrebné pre poskytovateľa služieb na poskytovanie služby informačnej spoločnosti, ktorú výslovne požaduje používateľ.

Pre spracovanie súborov cookies sa teda od používateľa návštevníka webovej stránky vždy vyžaduje predchádzajúci súhlas.

Jedinou výnimkou, kedy sa súhlas od používateľa nevyžaduje, sú tzv. funkčné cookies (technické cookies), ktoré sú nevyhnutné na správne fungovanie webovej stránky. Zabezpečujú napríklad možnosť prihlásenia sa do svojho užívateľského konta v e-shope alebo nastavenie jazykových preferencií webovej stránky. Okrem toho súhlas musí byť získaný vopred, pred začatím spracovávania údajov alebo pred uložením cookies do koncového zariadenia. Prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby mala dotknutá osoba možnosť odvolať svoj súhlas tak jednoducho, ako ho poskytla, a to kedykoľvek, ako aj možnosť používateľa kedykoľvek zmeniť svoje preferencie.

Mal by byť použitý zrozumiteľný a jednoduchý jazyk, teda informácie by mali byť ľahko pochopiteľné aj pre bežného človeka, nielen pre právnik. Dobu uchovávania súhlasu pre používanie súborov cookies Všeobecné nariadenie GDPR a ani zákon o elektronických komunikáciách prevádzkovateľom webových stránok priamo neurčuje. Ale zákon o elektronických komunikáciách určuje lehotu pre uchovávanie súhlasu udeleného pre účely priameho marketingu. Dobu uchovávania súhlasu stanovil minimálne na 4 roky odo dňa odvolania súhlasu. Prevádzkovateľ webových stránok je v prípade kontroly zo strany Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb vždy povinný preukázať splnenie povinnosti udelenia súhlasu.

Dodržanie právnych povinností podľa zákona o elektronických komunikáciách kontroluje Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Regulačný úrad“).

Pôsobnosť Regulačného úradu [25]

- je regulačným a cenovým orgánom a vykonáva štátny dohľad v oblasti elektronických komunikácií a poštových služieb,
- spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi Európskej únie a s inými medzinárodnými orgánmi alebo organizáciami v oblasti svojej pôsobnosti,
- vykonáva ďalšiu pôsobnosť podľa osobitných predpisov.

Regulačný úrad v zmysle ustanovení zákona o elektronických komunikáciách vykonáva dohľad nad plnením povinností vyplývajúcich z tohto zákona, vrátane dodržiavania ustanovenia § 109 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách, a to najmä vo vzťahu k podmienkam získavania preukázateľného súhlasu s ukladáním a získaváním prístupu k informáciám prostredníctvom súborov cookies. Napriek tomu, že v zmysle zákona o elektronických komunikáciách Regulačný úrad nie je povinný zverejňovať usmernenie k predmetnej problematike, odbor štátneho dohľadu elektronických komunikácií vypracoval v spolupráci s Úradom na ochranu osobných údajov stanovisko k získavaniu súhlasu podľa ustanovenia § 109 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách

V prípade súborov cookies stanovuje povinnosť získavania súhlasu s ukladáním alebo získaváním prístupu k tzv. súborov cookies, ako to vyplýva z § 109 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách. Toto ustanovenie je transpozíciou čl. 5 ods. 3 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách. [26]

Dodržanie pravidiel a podmienok používania súborov cookies má za úlohu Regulačný úrad. Čo sa týka sankcií, môže udeliť pokutu podľa zákona o elektronických komunikáciách až do výšky 10 % z obratu za predchádzajúci kalendárny rok, a to do štyroch rokov odo dňa porušenia zákonnej povinnosti. [26]

2 Cieľ a metodika práce a metóda skúmania

Cieľom práce je analýza národnej a európskej právnej regulácie súborov cookies z pohľadu ochrany osobných údajov a ochrany súkromia návštevníkov internetových stránok. Následne v praktickej časti sa nachádza analýza toho, ako prevádzkovatelia webových stránok a aplikácií zareagovali na zmenu regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách.

Pre splnenie hlavného cieľa bolo potrebné stanoviť a naplniť viaceré čiastkové ciele. Pre teoretickú časť boli stanovené tieto čiastočné ciele:

- Analýza európskej právnej regulácie súborov cookies,
- Analýza právnej regulácie súborov cookies v Slovenskej republike nachádzajúca sa v zákone č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách.

Pre praktickú časť bakalárskej práce sme si stanovili tieto ciele:

- Vykonať prieskum formou kvantitatívneho dotazníka.

Prvá kapitola našej záverečnej práce je zameraná na zber teoretických poznatkov ohľadom histórie súborov cookies, ako sa prvýkrát použili súbory cookies, charakteristika rôznych typov súborov cookies, podľa čoho sa rozdeľujú a aké sú medzi nimi rozdiely. Analýza národnej a európskej právnej regulácie súborov cookies z pohľadu ochrany osobných údajov a ochrany súkromia návštevníkov internetových stránok. Informácie a podklady potrebné na analýzu národnej a európskej právnej regulácie súborov cookies z pohľadu ochrany osobných údajov a ochrany súkromia návštevníkov internetových stránok boli získané z dostupnej domácej a zahraničnej odbornej literatúry, webových stránok, a tiež na základe rád a návrhov poskytnutých školiteľom. Dôležitým zdrojom informácií boli aj údaje z internetového portálu EUR-Lex, ktorý obsahuje Úradný vestník Európskej únie v elektronickej podobe, v ktorom sa zverejňujú úplné znenia právnych aktov Európskej únie. Druhým dôležitým zdrojom informácií boli aj údaje právneho informačného portálu SLOV-Lex, ktorý obsahuje aj Zbierku zákonov v elektronickej podobe.

Druhá kapitola záverečnej práce je zameraná na definovanie hlavného cieľa a metódy skúmania. Taktiež sú tu stanovené aj všetky čiastočné ciele, ktoré nám môžu pomôcť naplniť

hlavný cieľ záverečnej práce. Následne sú tu spomenuté aj metódy, ktoré sme použili pri písaní našej záverečnej práce.

Tretia kapitola záverečnej práce je venovaná praktickej časti zberu, analýzy triedenia a skúmania odpovedí respondentov na náš vopred pripravený dotazník na to, ako prevádzkovatelia webových stránok a aplikácií zareagovali na zmenu regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách. Praktická časť bola spracovaná z vlastných údajov z kvantitatívneho dotazníka. V tejto sekcii bola použitá metóda dopytovania formou štandardizovaného anonymného online dotazníka, ktorý obsahoval deväť otázok. Medzi otázkami bolo 7 selektívnych uzavretých a 2 otvorené otázky. Dotazník bol vytvorený pomocou aplikácie Google Forms a odoslaný potenciálnym respondentom na vyplnenie. Tento dotazník vyplnilo spolu 25 respondentov.

Výsledky nášho dotazníkového prieskumu sme následne zobrazili aj graficky pomocou rôznych grafov, najmä koláčových a stĺpcových, teda v záverečnej práci boli použité aj grafické metódy a nástroje.

Na spracovávanie informácií boli použité nasledovné metódy:

- Analýza – skúmaný jav bol rozčlenený na podkapitoly pre podrobné skúmanie a vyhodnotenie. Používali sme viaceré zdroje, ktoré nám pomohli pochopiť kľúčové časti problematiky.
- Syntéza – ide o spájanie informácií do jedného uceleného celku. Sledované sú najmä súvislosti medzi jednotlivými informáciami a časťami menších celkov.
- Deskripcia – táto metóda bola použitá na vysvetlenie problematiky v teoretickej časti.
- Dedukcia – pomocou tejto metódy sme boli schopní zo získaných údajov z kvantitatívneho výskumu zostaviť výsledky našej záverečnej práce.

3 Výsledky práce a diskusia

Na základe získaných teoretických poznatkov a vedomostí z predchádzajúcich kapitol budeme v tejto kapitole analyzovať a interpretovať odozvu na náš elektronický dotazník a uvedieme konkrétne výsledky.

V kapitole sa budeme venovať analýze a interpretácii výsledkov z nášho vopred zostaveného dotazníkového prieskumu. Na náš dotazník odpovedalo 25 prevádzkovateľov webových stránok a aplikácií.

Čo sa týka výskumu, našim cieľom bolo zistiť ako prevádzkovatelia webových stránok a aplikácií zareagovali na zmenu regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách.

3.1 Charakteristika vzorky

Na náš elektronický dotazník odpovedalo 25 prevádzkovateľov webových stránok a aplikácií. Našou prioritou bolo osloviť takých prevádzkovateľov, ktorí majú vedomosť o zmene právnej regulácie súborov cookies. Snažili sme sa zistiť ich názor a informácie, aké zmeny vykonali kvôli zmene právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách od 1.2.2022.

1. Otázka: „Aký je Váš hlavný predmet činnosti?“

- A. Poskytovanie ubytovacích služieb (hotel, penzión a iné)
- B. Prevádzkovanie cestovnej kancelárie alebo cestovnej agentúry
- C. Vydávanie časopisov a iných periodík
- D. Maloobchodný predaj elektroniky
- E. Maloobchodný predaj potravín
- F. Vykonávanie bankových činností (banka, pobočka zahraničnej banky)
- G. Vydavateľstvo učebníc
- H. Vývoz jedlých olejov a odpadov z gastronomických prevádzok
- I. Poskytovanie služieb v oblasti gastronómie

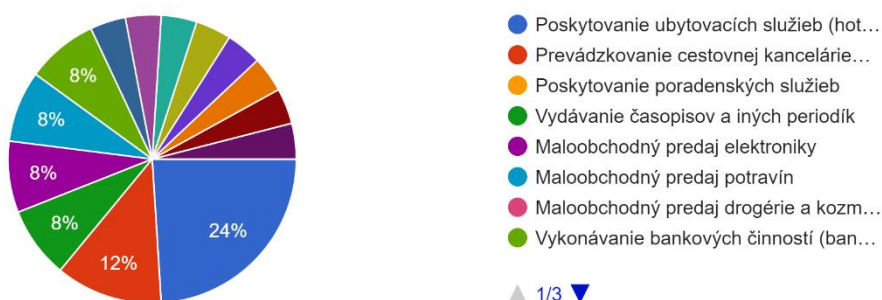
- J. Reklamná agentúra
- K. Veľkoobchod s potravinami
- L. Chemická výroba
- M. Výroba potravín
- N. Affilite marketing

Touto otázkou sme snažili zistiť aký je hlavný predmet činnosti respondentov.

Dá sa teda predpokladať, že naša vzorka je adekvátne pre získanie dobrého obrazu o danej problematike prispôsobenia webových stránok na zmeny regulácie elektronických komunikácií pri používaní súborov cookies.

1. Aký je Váš hlavný predmet činnosti?

25 odpovedí

Graf č. 1: Hlavný predmet činnosti

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na túto otázku 24 % našich respondentov, teda 6 respondentov zvolilo možnosť „Poskytovanie ubytovacích služieb (hotel, penzión a iné)“. Možnosť „Prevádzkovanie cestovnej kancelárie alebo cestovnej agentúry“ zvolilo 12 %. Možnosť „Vydávanie časopisov a iných periodík“ zaškrtnulo 8 %. Možnosť „Maloobchodný predaj elektroniky“ si zvolilo 8 % respondentov. Možnosť „Maloobchodný predaj potravín“ si zvolilo 8 % respondentov. Možnosť „Maloobchodný predaj drogérie a kozmetiky“ si zvolilo 8 % respondentov. Možnosť „Výkonávanie bankových činností (banka, pobočka zahraničnej banky)“ zaškrtnulo 8 % respondentov. Možnosť „Vydavateľstvo učebníc“ si zvolili 4 % respondentov. Možnosť „Vývoz jedlých olejov a odpadov z gastronomických prevádzok“ si zvolili 4% respondentov. Možnosť „Poskytovanie služieb v oblasti gastronómie“ zaškrtnuli 4% respondentov. Možnosť „Reklamná agentúra“ má podiel 4 % respondentov. Možnosť

„Veľkoobchod s potravinami“ si zvolili 4 % respondentov. Možnosť „Chemická výroba“ zapísali 4 % respondentov. Možnosť „Affiliate marketing“ zapísali 4 % respondentov. Nakoniec, možnosť „Výroba potravín“ zvolili 4 % respondentov.

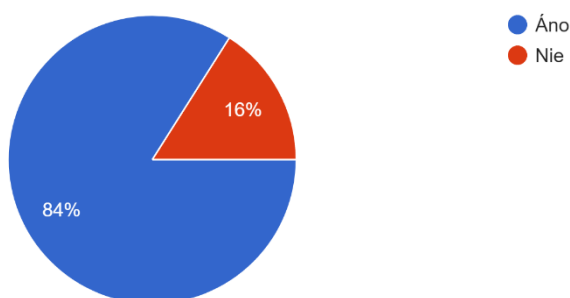
3.2 Analýza výsledkov dotazníkového prieskumu

2. Otázka: „Využívate súbory cookies na Vašej webovej stránke?“

- A. Áno
- B. Nie

Pomocou tejto otázky sme sa snažili zistiť, či respondenti používajú na svojich webových stránkach súbory cookies alebo nie.

2.Využívate súbory cookies na Vašej webovej stránke?
25 odpovedí

Graf č.2: Využitie súborov cookies na webovej stránke

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na túto otázku naši respondenti reagovali pomerne pozitívne. Až 21 respondentov, čo tvorí 84 % z našej vzorky, odpovedalo na túto otázku kladne, a teda, že používajú súbory cookies na svojich webových stránkach. Respondenti, ktorí nám odpovedali kladne, nám dajú reálny obraz toho, ako webové stránky prispôsobili zmenám právnej regulácie elektronických komunikácií pri používaní súborov cookies a aké zmeny kvôli tomu vykonali. Následne 4 respondenti, teda 16 % z celkového počtu 25, odpovedali, že na svojich webových stránkach nevyužívajú súbory cookies.

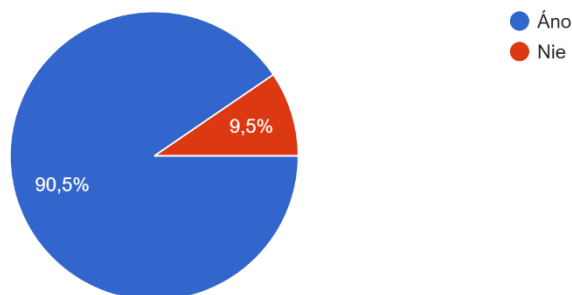
3. Otázka „Máte vedomosť o zmene právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku od 1.2.2022?“

- A. Áno
- B. Nie

Pomocou tejto otázky v našom dotazníku sme sa snažili dopátrať k tomu, ako veľmi naši respondenti vnímajú, alebo nevnímajú zmeny právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies. Na túto otázku odpovedalo 21 respondentov. Najpočetnejšiu skupinu tvoria respondenti, až 19 respondentov, čo tvorí 90,5 % z celkového počtu, ktorí odpovedali kladne, a teda majú vedomosť o zmene právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022. Následne 2 respondenti, teda 9,5%, odpovedali, že nemali vedomosť o zmene právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies od 1.2.2022.

3.Máte vedomosť o zmene právnej regulácie upravujúcej podmienky používania súborov cookies na Slovensku od 1.2.2022?

21 odpovedí

Graf č. 3: Zmena právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022

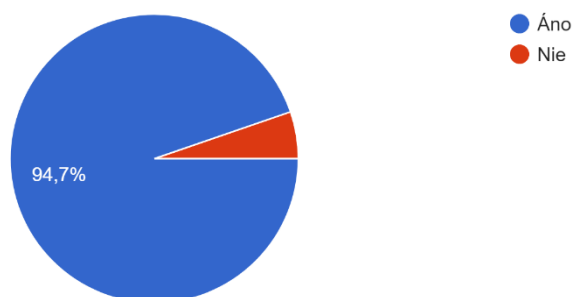
Zdroj: Vlastné spracovanie

4. Otázka: Prispôbili ste Vašu webovú stránku k novej právnej regulácii súborov cookies od 1.2.2022?

- A. Áno
- B. Nie

Touto otázkou chceme získať prehľad o tom, koľko našich respondentov prispôsobilo svoju webovú stránku novej právnej regulácii súborov cookies od 1.2.2022. Ako vidíme podľa grafu č. 4, 18 respondentov, teda 94,7 % odpovedalo, že prispôobili svoje webové stránky novej regulácii súborov cookies. Veľmi malá časť spoločností, t. j. 5,3 %, podľa predchádzajúcej otázky vedela o zmene, ale nijakým spôsobom neprispôsobila svoju webovú stránku novej právnej regulácii súborov cookies. Na základe získaných údajov môžeme skonštatovať, že väčšina respondentov prispôsobila svoju webovú stránku novej regulácii súborov cookies.

4. Prispôobili ste Vašu webovú stránku k novej právnej regulácii súborov cookies od 1.2.2022?
19 odpovedí

Graf č.4: Prispôsobenie webových stránok novej právnej regulácii súborov cookies od 1.2.2022

Zdroj: Vlastné spracovanie

5. Otázka: „Aké zmeny ste vykonali na Vašej webovej stránke z dôvodu zmeny právnej regulácie?“
- A. Súbory cookies už nezískavame z nastavenia webového prehliadača používateľa
 - B. Banner súhlasu so súbormi cookies už nebráni používateľom prehliadať a používať našu webovú stránku
 - C. Nezískavame súhlas pri nevyhnutných súboroch cookies
 - D. Používateľ môže kedykoľvek nastaviť použitie všetkých súborov cookies
 - E. Pred možnosťou udelenia súhlasu informujeme používateľa o tom, na aké účely používame súbory cookies a o všetkých našich partneroch

- F. Ak používateľ webovej stránky neudelí súhlas, tak to naňho nemá žiadny negatívny vplyv a stále môže webovú stránku plnohodnotne prehliadať a používať
- G. Automatické blokovanie súborov cookies tretích strán až do udelenia súhlasu používateľom
- H. Umožňujeme používateľom možnosť výberu „Prijať“ alebo „Odmietnuť“ súbory cookies na banneroch súborov cookies
- I. Namiesto opt-out súhlasu využívame opt-in súhlas, teda nepoužívame súbory cookies dovtedy, kým používateľ neudelí súhlas
- J. Stručný opis typov súborov cookies ukladaných na koncových zariadeniach používateľa

Následná analýza tejto otázky nám poskytla bližšie detaily o tom, aké zmeny vykonali respondenti na svojich webových stránkach kvôli zmene právnej regulácie súborov cookies.

Naši respondenti si mohli vybrať z 10 stanovených odpovedí, pričom mohli odpovede kombinovať a označovať viaceré. Taktiež mohli odpoveď aj doplniť v prípade, že by im žiadna z nami vymenovaných nesedela. Tento prípad však nenastal a ani jeden z našich respondentov túto možnosť dopísania novej odpovede nevyužil.

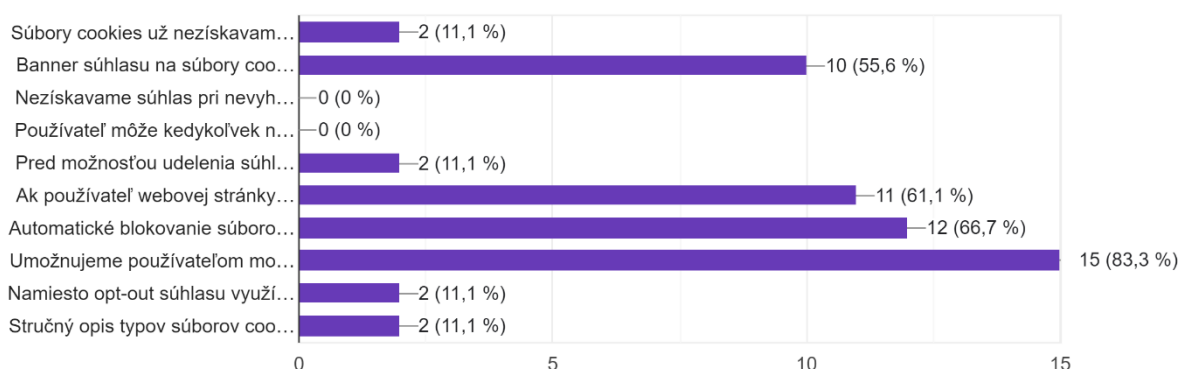
Najčastejšie označovanou odpoveďou v tejto otázke, v pomere až 15 respondentov, teda 83,3 % z celkového počtu bolo, že zmenili svoju webovú stránku tak že „Umožňuje používateľom možnosť výberu „Prijať“ alebo „Odmietnuť“ súbory cookies na banneroch súborov cookies.“

Druhou najčastejšie označovanou odpoveďou bolo „Automatické blokovanie súborov cookies tretích strán až do udelenia súhlasu používateľom“. Túto možnosť označilo 66,7 % respondentov, teda 12 z 18. Možnosť „Ak používateľ webovej stránky neudelí súhlas, tak to naňho nemá žiadny negatívny vplyv a stále môže webovú stránku plnohodnotne prehliadať a používať“ si zvolilo 61,1% respondentov, teda 11 z 18. Možnosť „banner súhlasu so súbormi cookies už nebráni používateľom prehliadať a používať našu webovú stránku“ zaškrtilo 55,6 %, teda 10 respondentov. Možnosť „Súbory cookies už nezískavame z nastavenia webového prehliadača používateľa“ si zvolilo 11,1 % respondentov, teda 2 z 18. Možnosť „Pred možnosťou udelenia súhlasu informujeme

používateľa o tom, na aké účely používame súbory cookies a o všetkých našich partneroch“ si zvolilo 11,1 %, teda 2 respondenti. Možnosť „Namiesto opt-out súhlasu využijeme opt-in súhlas, teda nepoužívame súbory cookies dovtedy, kým používateľ neudelí súhlas“ si zvolilo 11,1 % respondentov. Možnosť „Stručný opis typov súborov cookies ukladaných na koncových zariadeniach používateľa“ zaškrtnulo iba 11,1 % respondentov.

5. Aké zmeny ste vykonali na Vašej webovej stránke z dôvodu zmeny právnej regulácie? (môžete vybrať viac možností)

18 odpovedí

Graf č.5: Zmeny vykonané na webovej stránke z dôvodu zmeny právnej regulácie súborov cookies

Zdroj: Vlastné spracovanie

6. Otázka: „Aký dopad mala zmena právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022 a s tým spojené úpravy súborov cookies na návštevnosť Vašej webovej stránky?“

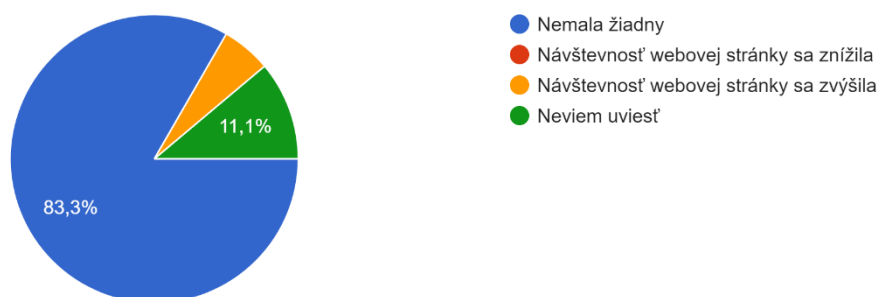
- A. Nemala žiadny
- B. Návštevnosť webovej stránky sa znížila
- C. Návštevnosť webovej stránky sa zvýšila
- D. Nevieť uviesť

Otázka bola zameraná predovšetkým na to, aký dopad mala zmena právnej regulácie súborov cookies na návštevnosť webovej stránky respondentov. Na otázku odpovedalo 18 respondentov. Odpoveď „Nemala žiadny“ označilo 15 respondentov, teda 83,3 % nezaregistrovalo žiadnu zmenu návštevnosti po tom, ako zmenili svoju webovú stránku zmenili podľa právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022. Možnosť „Návštevnosť webovej stránky sa zvýšila“ si zvolilo 5,6 %, teda 1 respondent. Odpoveď „Nevieť uviesť“,

teda keď respondenti nevedia presne uviesť, či došlo zmene kvôli regulácii súborov cookies a s tým spojenými úpravami súborov cookies na svojich webových stránkach, si zvolilo 11,1 %, teda 2.

6. Aký dopad mala zmena právnej regulácie súborov od 1.2.2022 a s tým spojené úpravy súborov cookies na návštevnosť Vašej webovej stránky?

18 odpovedí

Graf č. 6: Dopad na návštevnosť kvôli zmene regulácie súborov cookies

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako vidíme podľa grafu č. 6 vyššie, väčšina respondentov na svojich webových stránkach nezaregistrovala žiadny dopad na návštevnosť kvôli zmene právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022 a s tým spojenými úpravami súborov cookies na webovej stránke. Možnosť „Návštevnosť webovej stránky sa znížila“ neoznačil žiaden respondent. To znamená, že negatívny vplyv na návštevnosť svojich webových stránok kvôli úprave súborov cookies nezaregistrovali.

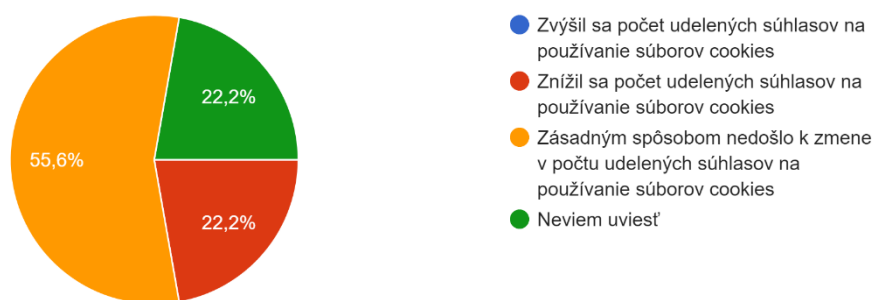
7. Otázka: „Ako sa prejavilo prispôsobenie banneru súhlasu na prijatie používania súborov cookies?“

- A. Zvýšil sa počet udelených súhlasov na používanie súborov cookies
- B. Znížil sa počet udelených súhlasov na používanie súborov cookies
- C. Zásadným spôsobom nedošlo k zmene v počte udelených súhlasov na používanie súborov cookies
- D. Neviem uviesť

Touto otázkou sme sa snažili dopátrať k tomu, ako sa podľa respondentov na webových stránkach prejavilo prispôsobenie banneru súhlasu na prijatie používania súborov cookies. Možnosť „Zásadným spôsobom nedošlo k zmene v počte udelených súhlasov na používanie súborov cookies“ si zvolilo 55,6 % respondentov, teda 10 z 18. Až 22,2 % našich respondentov, teda 4 z celkového počtu, zaregistrovali zníženie počtu udelených súhlasov na používanie súborov cookies. Možnosť „Neviem uviesť“ si zvolilo 22,2 %, teda 2 respondenti.

7. Ako sa prejavilo prispôsobenie banneru súhlasu na prijatie používania súborov cookies?

18 odpovedí

Graf č. 7: Prijatie používateľa súborov cookies

Zdroj: Vlastné spracovanie

8. Otázka: „Využívate kvôli zmenám právnej regulácie súborov cookies aj iné marketingové nástroje na profilovanie používateľov?“

A. Áno

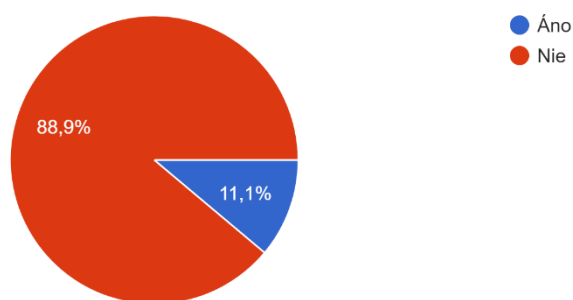
B. Nie

Touto otázkou sme sa snažili zistiť, či naši respondenti využívajú na profilovanie používateľov kvôli zmenám právnej regulácie súborov cookies iné marketingové nástroje namiesto súborov cookies. V predchádzajúcich otázkach sme rozoberali najmä to, aké zmeny vykonali respondenti na svojich webových stránkach a ako sa prejavilo dané prispôsobenie.

Až 88,9 % našich respondentov, teda 16 z 18, reagovalo na túto otázku v našom dotazníku negatívne. To znamená, že väčšia respondentov kvôli zmenám právnej regulácie súborov cookies nevyužíva iné marketingové nástroje na profilovanie používateľov. Marketingové nástroje na profilovanie používateľov využívajú kvôli zmene právnej regulácie súborov cookies 2 naši respondenti, teda 11,1 % z celkového počtu.

8. Využívate kvôli zmenám právnej regulácie súborov cookies aj iné marketingové nástroje na profilovanie používateľov?

18 odpovedí

Graf č. 8: Využitie iných marketingových nástrojov na profilovanie používateľa

Zdroj: Vlastné spracovanie

9. Otázka: „Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali kladne, tak uveďte aké marketingové nástroje používate na profilovanie a získavanie informácií o používateľoch Vašej webovej stránky?“

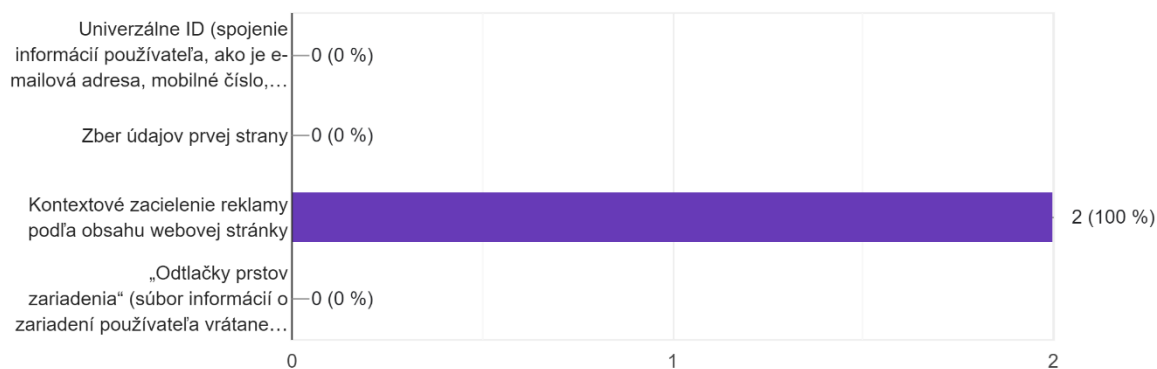
A. Kontextové zacielenie reklamy podľa obsahu webovej stránky

V predchádzajúcej otázke sme rozoberali koľko z našich respondentov začalo na profilovanie a získavanie informácií využívať iné marketingové nástroje kvôli zmenám právnej regulácie súborov cookies. Táto otázka je venovaná práve tomu, aké nástroje začali respondenti používať na profilovanie a získavanie informácií o používateľoch.

Kontextové zacielenie reklamy podľa obsahu webovej stránky používajú až 2 z našich respondentov, teda 100 %, kvôli zmene právnej regulácie súborov cookies. Voľbu „Návštevnosť webovej stránky sa znížila“ neoznačil žiaden respondent.

9.Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali kladne, tak uveďte aké marketingové nástroje používate na profilovanie a získavanie informácií o používateľoch Vašej webovej stránky?

2 odpovede

Graf č. 9: Marketingové nástroje na profilovanie a získavanie informácií o používateľoch webovej stránky

Zdroj: Vlastné spracovanie

Záver

Naša téma sa zaoberala súbormi cookies a právnou reguláciou ich spracúvania. Niektoré súbory cookies sa považujú za online identifikátory. Právna regulácia používania súborov cookies v Európskej únii je obsiahnutá v Smernici ePrivacy a vo Všeobecnom nariadení GDPR, ktoré ustanovuje ochranu osobných údajov fyzických osôb na území Európskej únie. V Slovenskej republike právny rámec, ktorý upravuje podmienky používania súborov cookies, predstavuje zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách. Zákon o elektronických komunikáciách do slovenského právneho poriadku implementoval Smernicu ePrivacy. Sú v ňom charakterizované požiadavky na prevádzkovateľa webových stránok, o čom musí používateľov informovať a povinnosti prevádzkovateľa webových stránok na získavanie súhlasu s použitím súborov cookies.

Hlavným cieľom záverečnej práce bolo analyzovať odpovede respondentov na otázky týkajúce sa toho, ako prevádzkovatelia webových stránok a aplikácií zareagovali na zmenu právnej regulácie upravujúcu podmienky používania súborov cookies na Slovensku podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách. Skúmali sme odpovede na otázky ako:

- či vedeli o zmene právnej regulácie upravujúcej podmienky používanie súborov cookies na Slovensku od 1.2.2022,
- či prispôbili svoje webové stránky novej právnej regulácii súborov cookies,
- aké zmeny na webovej stránke spoločnosti vykonali kvôli zmene regulácie súborov cookies,
- aký dopad mala zmena regulácie súborov cookies na webovú stránku a úpravy súborov cookies,
- či kvôli zmene právnej regulácie využívajú iné marketingové nástroje na profilovanie používateľov kvôli zmene právnej regulácie.

Hlavným prínosom našej záverečnej práce sú teda výsledky z nášho elektronického dotazníka, ktoré sme analyzovali a interpretovali a podarilo sa nám zistiť tieto skutočnosti:

- Až 90,5% respondentov odpovedalo kladne, takže majú vedomosť o zmene právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022.

- Čo sa týka prispôsobenia webových stránok právnej regulácii súborov cookies od 1.2.2022, väčšina respondentov, až 94,7 % odpovedala, že prispôbali svoje webové stránky novej regulácii súborov cookies. Iba 5,3 % respondentov vedelo o zmene právnej regulácie súborov cookies, ale nijakým spôsobom neprispôobil svoju webovú stránku.
- Najčastejšie vykonané zmeny kvôli právnej regulácii súborov cookies boli v pomere 83,3 %, t. j. možnosť „Umožňuje používateľom možnosť výberu „Prijať alebo „Odmietnuť“ súbory cookies na banneroch súborov cookies.“ Druhou najčastejšie označovanou odpoveďou bolo „Automatické blokovanie súborov cookies tretích strán až do udelenia súhlasu používateľom“ v pomere 66,7 % respondentov. Možnosť „Ak používateľ webovej stránky neudelí súhlas, nemá to naňho žiadny negatívny vplyv a stále môže webovú stránku plnohodnotne prehliadať a používať“ si zvolilo 61,1 % respondentov. Možnosť „banner súhlasu na súbory cookies už nebráni používateľom prehliadať a používať našu webovú stránku“ zaškrtilo 55,6 %, teda 10 respondentov. Toto sú najčastejšie vykonané zmeny respondentov na webových stránkach.
- Pri otázke, aký dopad mala zmena právnej regulácie súborov cookies na návštevnosť webovej stránky, 83,3 % respondentov nezaregistrovalo žiadnu zmenu návštevnosti po zmene webových stránok podľa právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022. Možnosť „Návštevnosť webovej stránky sa znížila“ neoznačil ani jeden respondent. Vo výsledku môžeme konštatovať že negatívny efekt nezaregistrovali na návštevnosť svojich webových stránok kvôli úprave súborov cookies.
- Naši respondenti na svojich webových stránkach predovšetkým vnímajú, že „Zásadným spôsobom nedošlo k zmene v počte udelených súhlasov na používanie súborov cookies“, čo označilo 55,6 % respondentov. Až 22,2 % našich respondentov zaregistrovalo zníženie počtu udelených súhlasov na používanie súborov cookies.
- Z výsledkov je zrejmé, že kvôli zmene právnej regulácie súborov cookies od 1.2.2022 sa neznížila návštevnosť webovej stránky, iba sa znižoval počet prijatí súborov cookies, čo znamená, že spoločnosti majú o používateľoch menej informácií na profilovanie.

- Z výskumu je zrejmé, že až 88,9 % našich respondentov nevyužíva kvôli zmene právnej regulácie súborov cookies iné marketingové nástroje na profilovanie používateľov. Je tiež zrejmé, že podľa respondentov sú najlepším spôsobom na profilovanie používateľov súbory cookies.

Z našej záverečnej práce vyplýva že súbory cookies sú najúčinnším spôsobom profilovania používateľov, ktoré umožňuje prispôbovať zobrazovanú reklamu a jej cielenie na konkrétne osoby. Väčšina prevádzkovateľov webových stránok na Slovensku vie o zmene právnej regulácie súborov cookies, ktorá nastala od 1.2. 2022 a v dôsledku toho vykonali na svojich webových stránkach zmeny. Niektorí prevádzkovatelia webových stránok však napriek tomu, že vedia o zmene právnej regulácie, vôbec nezmenili, resp. neprispôbili používanie súborov cookies na svojich webových stránkach, kvôli čomu je naďalej dôležité nepretržite kontrolovať webové stránky v snahe ochrániť používateľov pred zneužitím ich osobných údajov a narušením ich súkromia.

Zoznam použitej literatúry

- [1.] HOSTPAPA.COM, Marketing, *What Internet Cookies Are and How They can Help Your Business?* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.hostpapa.com/blog/marketing/what-internet-cookies-are-and-how-they-can-help-your-business/>
- [2.] GDPR-SLOVENSKO.SK, *Čo je GDPR* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://gdpr-slovensko.sk/co-je-gdpr/>
- [3.] Právny a informačný portál z 452/2021 o Zákon o elektronických komunikáciách z 2. decembra 2021, Piata časť OCHRANA SÚKROMIA A OSOBNÝCH ÚDAJOV [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2021/452/20221101>
- [4.] JOHNSON, S., (2022). *The magic cookies: How Lou Montulli cured the web's amnesia*, Accidental rise of a billion-dollar advertising model [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://hiddenheroes.netguru.com/lou-montulli>
- [5.] DUTKO J., (August 16, 2018). *How types of computer cookies affect your online privacy*, Third-party cookies [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://crusolutions.com/blog/how-types-of-computer-cookies-affect-your-online-privacy/>
- [6.] EF-SLOVAKIA, *Zásady používania súborov cookies*, Aké Druhy Súborov Cookie Používame? [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.ef-slovakia.sk/legal/cookie-policy/>
- [7.] DUTKO, J., (August 16, 2018). *How types of computer cookies affect your online privacy*, Persistent cookies [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://crusolutions.com/blog/how-types-of-computer-cookies-affect-your-online-privacy/>
- [8.] COOKIEYES, *Čo sú súbory cookie relácie? Potrebujú súhlas?* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.cookieyes.com/blog/session-cookies/>
- [9.] COOKIE-SCRIPT, *What are Different Types of Web Cookies?*, Cookies by Party [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://cookie-script.com/web-cookie-types>
- [10.] COOKIEYES, *Guide to Third-party Cookies*, First party vs third-party cookies [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.cookieyes.com/blog/third-party-cookies/>

- [11.] COOKIEPRO, *What's the Difference Between First and Third-Party Cookies?*, First-Party Cookies [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.cookiepro.com/knowledge/whats-the-difference-between-first-and-third-party-cookies/>
- [12.] GDPR SUMMARY, *First-party cookie* [elektronický zdroj] Dostupné na: [Súbory cookie hostiteľskej domény - definícia - zhrnutie GDPR \(gdprsummary.com\)](https://gdprsummary.com/subory-cookie-hostitel'skej-domeny-definicia-zhrnutie-gdpr/)
- [13.] SECURITI.AI, *Everything You Need to Know About Third-Party Cookies* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://securiti.ai/blog/third-party-cookies/>
- [14.] SHREYA, (30.9.2021) *Ultimate Guide To General Data Protection (GDPR)* [elektronický zdroj] Dostupné na: [Konečný sprievodca všeobecnou ochranou údajov \(GDPR\) \(cookielaawinfo.com\)](https://cookielaawinfo.com/konecny-sprievodca-vseobecnu-ochranou-udajov-gdpr/)
- [15.] Stanovisko č. 4/2012 k výjimke z požiadavku na souhlas s cookies, *Shrnutí zásady* (7.6.2012) pp. 1-13, [elektronický zdroj] Dostupné na: [DRAFT FINDINGS \(europa.eu\)](https://draftfindings.europa.eu/)
- [16.] Usmernenia 05/2020 k súhlasu podľa nariadenia 2016/679 (4. Máj 2020) pp. 1-35 [elektronický zdroj] Dostupné na: [edpb_guidelines_202005_consent_sk.pdf \(europa.eu\)](https://edpb.europa.eu/edpb_guidelines_202005_consent_sk.pdf)
- [17.] TELEOFF.GOV.SK, Cookies, *Stanovisko k získavaniu súhlasu podľa ustanovenia § 109 ods.8 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách* [elektronický zdroj] Dostupné na: [52493_standovisko-k-ziskavaniu-suhlasu-podla-ustanovenia-s-109-ods-8-zakona-c.pdf \(gov.sk\)](https://gov.sk/52493-standovisko-k-ziskavaniu-suhlasu-podla-ustanovenia-s-109-ods-8-zakona-c.pdf)
- [18.] Rózenfeldová, L., Sokol, P. New Initiatives and Approaches in the Law of Cookies in the EU. In: IDIMT-2018 Strategic Modeling in Management, Economy and Society 26th Interdisciplinary Information Management Talks. Linz: Gerhard Chroust, 2018. pp. 303-310.
- [19.] COOKIEYES, *A Guide to Cookies Law* (November 21,2022) [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.cookieyes.com/blog/cookie-law/>
- [20.] EURLEX.EUROPA.EU, *Smernice Európskej únie*, Hlavné body [elektronický zdroj] Dostupné na: [Smernice Európskej únie \(europa.eu\)](https://europa.eu/eur-lex/smernice-europskej-unie/)
- [21.] EUR-LEX ACCESS TO EUROPEAN UNION LAW, *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 1. júla 2002, týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí*

- a elektronických komunikáciách článok 5 ods. 3 [elektronický zdroj] Dostupné na: [EUR-Lex - 32002L0058 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0010)
- [22.] EUR-LEX ACCESS TO EUROPEAN UNION LAW, Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o rešpektovaní súkromného života o ochrane osobných údajov v elektronických komunikáciách a o zrušení smernice 200/58/ES (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0010>
- [23.] Kochan R., (24.1.2022) *Cookies a pravidlá ich spracúvania od 1.2.2022* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/zakonne-povinnosti-podnikatela/cookies-od-1-2-2022>
- [24.] GDPR.EU, Čo je GDPR, Nový zákon EÚ o ochrane údajov? [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://gdpr.eu/what-is-gdpr/>
- [25.] SLOVENSKO.SK, *Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb* [elektronický zdroj] Dostupné na: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_urad-pre-regulaciu-elektronick
- [26.] Stanovisko k získavaniu súhlasu podľa ustanovenia § 109 ods. 8 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách, (02.12.2021) pp. 1-12 [elektronický zdroj] Dostupné na: https://www.teleoff.gov.sk/data/files/52493_stanovisko-k-ziskavaniu-suhlasu-podla-ustanovenia-%C2%A7-109-ods-8-zakona-c.pdf
- [27.] TREND.SK, *Meta sa nepoučila. Stá miliónové pokuty za GDPR platí ako na bežiacom páse. Rekordérom je Amazon*, [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.trend.sk/biznis/meta-nepoucila-stamilionove-pokuty-gdpr-plati-ako-beziacom-pase-rekorderom-je-amazon>
- [28.] TREND.SK, *Instagram dostal pokutu pre porušenie GDPR, nie je však jediný* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.trend.sk/spravy/instagram-dostal-pokutu-pre-porusenie-gdpr-nie-je-vsak-jediny>
- [29.] ATLASVPN.COM, *EU businesses fined over €830 million for GDPR violations in 2022, Meta paid over 80%* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://atlasvpn.com/blog/eu-businesses-fined-over-%E2%82%AC830-million-for-gdpr-violations-in-2022-meta-paid-over-80>
- [30.] DATAPROTECTION.IE, *Data protection Commission announces conclusion of two inquiries into Meta Ireland* [elektronický zdroj] Dostupné na:

<https://www.dataprotection.ie/en/news-media/data-protection-commission-announces-conclusion-two-inquiries-meta-ireland>

- [31.] Petro. A.,(7.1.2022) *Google a Facebook udelili pokutu 240 miliónov dolárov za to, že sušienky bolo ťažké odmietnuť* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.malwarebytes.com/blog/news/2022/01/google-and-facebook-fined-240-million-for-making-cookies-hard-to-refuse>
- [32.] LUFTHANSA.COM, *Ochrana dát, Zásada používania súborov cookies* [elektronický zdroj] Dostupné na: <https://www.lufthansa.com/xx/en/cookie-policy>